

Primjena Vladinog Programa borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Gradu Zagrebu

UVOD

Stupanj razvijenosti društva svakako se može pratiti po brizi i pomoći koja se pruža onima kojima je i najpotrebnija.

Republika Hrvatska Ustavom je definirana kao socijalna država, što znači da preuzima odgovornost za temeljne egzistencijalne uvjete svojih građana te definira pravno - institucionalni okvir za provođenje mjera različitih sustava socijalne politike.

Tijekom 2001. godine nastao je Program borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj. Njegov nastanak potaknut je Svjetskim summitom o socijalnom razvoju u Kopenhagenu iz 1995. godine kojim su u prvi plan stavljena tri problema: siromaštvo, nezaposlenost i socijalna isključenost, te kojim se inicira izrada nacionalnih strategija radi reduciranja siromaštva. Generalna skupština UN-a proglasila je razdoblje od 1997. do 2006. desetljećem iskorjenjivanja siromaštva, a Europska unija temeljem Lisabonske deklaracije iz 2000. godine posebnu pozornost posvećuje socijalnoj uključenosti svih svojih građana.

Program borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske zahvaća nekoliko područja:

- radno zakonodavstvo i politika plaća
- politika zapošljavanja i zaštita od nezaposlenosti
- porezna politika
- mirovinski sustav
- zdravstvena zaštita
- obiteljska politika
- stanovanje

- obrazovanje
- socijalna skrb i pomoć
- civilno društvo.

U Programu se, između ostaloga, ističe važna uloga lokalnih vlasti u rješavanju socijalnih problema na određenom području.

SOCIJALNA SKRB U GRADU ZAGREBU

Grad Zagreb u okviru svojih ovlasti jamči i određuje djelokrug prava i odlučivanja o potrebama i interesima građana.

U Zagrebu živi četvrtina stanovništva Hrvatske te ima daleko najveća davanja prireza u odnosu na ostale gradove (18%) te ujedno i najveći proračun koji svakako omogućuje i bolju socijalnu osjetljivost, pomoć najugroženijima te poduzimanje raznih mjera u cilju sprečavanja nastanka siromaštva.

Socijalna pomoć i socijalna skrb za područje Grada Zagreba ostvaruju se sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, Odluci o vrstama pomoći socijalne skrbi Grada Zagreba, Programu socijalne politike i drugim zakonskim aktima.

Odluka o vrstama pomoći Grada Zagreba definira sljedeća prava koja ostvaruju građani Grada Zagreba iznad razine prava koja jamči država putem sustava socijalne skrbi:

- novčana pomoć umirovljenicima
- dječje ljetovanje i zimovanje
- smještaj u prenočište
- pomoć za podmirivanje troškova stanovanja

- pravo na besplatnu socijalnu mjesečnu pokaznu kartu
- novčana pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine
- pomoć u njegu u kući
- pomoć u naravi obiteljima s troje i više djece
- pomoć djeci u mliječnoj hrani
- prehrana u pučkim kuhinjama
- dostava obroka u kuću
- savjetovanje
- novčana pomoć korisnicima iznosa namijenjenog za osobne potrebe (džeparca).

Novčana pomoć umirovljenicima

Pravo na novčanu pomoć ostvaruju umirovljenici kojima je mirovina ili mirovina i ukupni prihod jednak ili manji od 1 500,00 kn mjesečno. Radi ostvarivanja prava na novčanu pomoć, umirovljenici se razvrstavaju u tri skupine:

- I. skupina – umirovljenici kojima je mirovina ili mirovina i ukupni prihod jednak ili manji od 900,00 kn mjesečno primaju 400,00 kn mjesečno
- II. skupina – umirovljenici kojima mirovina ili mirovina i ukupni prihod iznose od 900,01 kn do 1 200,00 kn mjesečno primaju 300,00 kn mjesečno
- III. skupina – umirovljenici kojima mirovina ili mirovina i ukupni prihod iznose od 1 200,01 kn do 1 500,00 kn mjesečno primaju 200,00 kn mjesečno.

Prema podatku za mjesec rujan 2006. godine ukupan broj umirovljenika koji su ostvarili pravo na pripomoć bio je 27 552 korisnika.

Dječje ljetovanje i zimovanje

Pravo na besplatno ljetovanje i zimovanje imaju djeca predškolskog uzrasta u dobi od šest godina i školskog uzrasta do završetka

osnovne škole. Na ljetovanje i zimovanje upućuju se djeca iz socijalno ugroženih obitelji Grada Zagreba i djeca branitelja Domovinskog rata Grada Zagreba.

Na ostvarivanje ovog prava utječe:

- socijalno imovinski status obitelji
- zdravstveni status djeteta
- broj djece u obitelji
- uspjeh i ponašanje u školi.

Broj djece upućene na ljetovanje u 2006. godini bio je 1 450, a na zimovanje 1 450.

Smještaj u prenoćištu

Smještaj u prenoćištu obuhvaća noćenje i boravak preko dana punoljetnih osoba, što je regulirano Pravilnikom o kućnom redu i Pravilnikom o kriterijima prihvata i trajanja smještaja korisnika usluga Prenocišta d.o.o.

Pravo na smještaj u prenoćištu imaju:

- korisnici pomoći socijalne skrbi utvrđeni sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi na temelju uputnica Centra za socijalnu skrb Grada Zagreba
- osobe dovedene u pratnji hitne medicinske pomoći,
- osobe zatečene u skitnji dovedene u pratnji djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova
- osobe koje uputi Ured.

Usluga smještaja za korisnike je besplatna.

Tijekom 2006. godine kapacitet prenoćišta u kontinuitetu je bio popunjen do maksimuma, što iznosi 86 ležaja.

Pomoć za podmirivanje troškova stanovanja

Odlukom o osnovici za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (*Narodne novine* 21/01), osnovica za ostvarivanje prava na pomoć za uzdržavanje i pomoć za podmirenje troškova stanovanja, utvrđena

je u iznosu 400,00 kn. Svojim zaključkom od 14. siječnja 1999. godine Gradsko poglavarstvo uvećalo je cenzus za 20 % od osnovice utvrđene člankom 16. Zakona o socijalnoj skrbi, a kvadratura stana povećana je za 5 m² po članu kućanstva.

Pomoć za podmirenje troškova stanovanja odobrava se samcu ili obitelji koji osim uvjeta propisanih Zakonom o socijalnoj skrbi i podzakonskim aktima ispunjavaju slijedeće uvjete:

1. Mjerila i obilježja stana za zadovoljavanje osnovnih potreba samca ili obitelji za odobravanje pomoći za podmirenje troškova stanovanja su:

- za samca garsonijera ili jednosobni stan do površine 30m²
- za dvočlanu obitelj jednosobni ili jednoipolsobni stan do površine 40m²
- za tročlanu obitelj jednoipolsobni ili dvosobni stan do površine 50m²
- za četveročlanu obitelj dvosobni ili trosobni stan do površine 60m².

Ako obitelj ima više od četiri člana, na svakog člana obitelji dodaje se još 5m² površine.

2. Da mjesečni prihod u posljednja tri mjeseca ne prelazi visinu sredstava za uzdržavanje utvrđenu prema čl. 16 st. 2. i 3. Zakona o socijalnoj skrbi, uvećanu za 20% Zaključkom Gradskog poglavarstva (osnovica + 20% = 480,00 kn).

Pomoć za podmirivanje troškova stanovanja odobrava se na način da Ured, djelomično ili u cijelosti, plati račun izravno ovlaštenoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja je obavila uslugu.

Podatak o broju korisnika u kolovozu 2006. iznosi 1 589 korisnika.

Pravo na besplatnu socijalnu mjesečnu pokaznu kartu

Pravo na besplatnu socijalnu mjesečnu pokaznu kartu imaju nezaposlene osobe,

prijavljene Zavodu za zapošljavanje, a korisnici su pomoći socijalne skrbi.

Ova pomoć primjenjuje se od 1. lipnja 2001. godine. Izmjenom Odluke o vrstama pomoći socijalne skrbi Grada Zagreba od 1. siječnja 2005. godine pravo na besplatnu socijalnu mjesečnu pokaznu kartu imaju svi nezaposleni koji su prijavljeni na Zavodu za zapošljavanje i imaju prebivalište u Gradu Zagrebu.

U rujnu 2006. godine ovo pravo je ostvarilo 35 719 korisnika.

Novčana pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine

Pravo na novčanu pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine, ostvaruju korisnici doplatka za pomoć i njegu te korisnici osobne invalidnine utvrđeni prema Zakonu o socijalnoj skrbi. Radi ostvarivanja prava na novčanu pomoć korisnici se razvrstavaju u dvije skupine:

1. skupina – korisnici doplatka za pomoć i njegu te korisnici osobne invalidnine u punom iznosu prema Zakonu, ostvaruju pravo na pomoć u iznosu od 200,00 kn
2. skupina – korisnici doplatka za pomoć i njegu i korisnici osobne invalidnine u smanjenom iznosu prema Zakonu, ostvaruju pravo na pomoć od 100,00 kn.

Broj korisnika za mjesec rujan 2006. iznosi 3 762 korisnika.

Pomoć i njega u kući

Pravo na pomoć i njegu u kući može ostvariti osoba:

- kojoj je zbog tjelesnog ili mentalnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili starosti prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe

- koja nema mogućnosti da joj pomoć i njegu osiguraju roditelj, bračni drug i djeca
- koja nema mogućnost da pomoć i njegu osigura na temelju ugovora o doživotnom uzdržavanju
- kojoj prihod po članu obitelji ne prelazi iznos od 400% osnovice
- koja to pravo ne ostvaruje na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Pomoć i njega u kući, pod navedenim uvjetima može se odobriti i osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju ili tjelesnog oštećenja prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe.

Broj korisnika ovog oblika pomoći u 2006. iznosi 20 korisnika.

Pomoć u naravi obiteljima s troje i više djece

Pomoć u naravi ostvaruje se podjelom namirnica, sredstava za čišćenje i održavanje osobne higijene – obiteljskih paketa, a pravo na isto ostvaruje obitelj ili samohrani roditelj s troje i više djece koji su korisnici pomoći socijalne skrbi sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi.

Podjela prehrambenih paketa odvija se u prostorijama Pučke blagovaonice na lokaciji Branimirova 35 sve do rujna 2004. kada je mjesto podjele preseljeno na novu lokaciju – Zagrebački velesajam, paviljon 15.

Broj korisnika prema podatku za rujna 2006. iznosi 1 100 obitelji s ukupno 4 380 djece.

Pomoć djeci u mliječnoj hrani

Pomoć u mliječnoj hrani ostvaruju roditelji djece u dobi do 12 mjeseci starosti koji su korisnici pomoći socijalne skrbi, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, odnosno roditelji slaboga imovinskog stanja.

Pravo na pomoć ostvaruju:

- samohrani roditelji
 - obitelj sa troje i više djece
 - obitelj u kojoj su oba roditelja nezaposlena
 - majka djeteta kojem je, prema procjeni liječnika specijaliste, potrebna dohrana.
- Broj korisnika za mjesec rujna 2006. iznosi 512.

Prehrana u pučkim kuhinjama

Prehrana u pučkim kuhinjama organizira se svakodnevnom pripremom i podjelom ručka.

Pravo na pomoć u prehrani u pučkim kuhinjama ostvaruju:

- korisnici pomoći socijalne skrbi utvrđeni sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi
- prognanici
- izbjeglice
- umirovljenici slaboga imovinskog stanja.

Pomoć se provodi na sljedećim lokacijama:

- Pučka blagovaonica »Branimirova«, Kneza Branimira 35
- Pučka blagovaonica »Cerska«, Cerska 3
- Pučka kuhinja »Kosnica-Mićevac«, Naselje Kosnica bb, Velika Gorica (termički blok - priprema obroka)

Prema podatku za rujna 2006. godine ukupan broj korisnika iznosi 4 200.

Dostava obroka u kuću

Dostava obroka u kuću može se odobriti osobama koje, zbog tjelesnog ili mentalnog oštećenja, ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju, ili zbog starosti, ne mogu same ili uz pomoć člana obitelji pripremati obroke hrane i koje su korisnici pomoći socijalne skrbi.

Korisnike dostave obroka u kuću Ured utvrđuje svaki mjesec, a na temelju evidencija Ureda, uvjerenja Centra za socijalnu skrb i odgovarajuće medicinske dokumentacije i uz, prema potrebi, očevid Ureda. Dostava obroka u kuću vrši se od ponedjeljka do petka, a dodatni prehrambeni paketi namirnica tijekom vikenda. Dostava, obroci i vikend-paketi za korisnike su besplatni.

Podatak o broju korisnika za mjesec rujnan 2006. iznosi 203 korisnika.

Savjetovanje

Pravo na savjetovanje imaju korisnici pomoći socijalne skrbi, osobe s invaliditetom i članovi njihovih obitelji, nezaposlene osobe, djeca i odrasle osobe – žrtve obiteljskog nasilja i druge osobe u socijalnoj potrebi.

Savjetovanje je za korisnika besplatno. Obuhvaća savjetodavnu pomoć stručne osobe sa svrhom uspješnog prevladavanja nedaća i teškoća s područja: odgoja i obrazovanja, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi, zapošljavanja i rehabilitacije, obiteljskih odnosa i drugih područja.

Pri Gradskom uredu za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje djeluju tri savjetovališta: Savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, Savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja i Savjetovališta za korisnike socijalne zaštite.

Savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove obitelji

Savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji djeluje u prostorijama Saveza gluhih Grada Zagreba, na adresi Kneza Mislava 7, a u suradnji s Ustanovom »Dobri dom« Grada Zagreba. Savjetovališta radi utorkom i četvrtkom od 16,00 do 18,30 sati.

Osnovne metode rada su individualni savjetodavni i savjetovališni terapijski rad s osobama s invaliditetom, članovima obitelji i drugima koji rade u korist osoba s invaliditetom. Prema potrebi pružaju se i usluge telefonskog savjetovanja.

Kroz Savjetovališta prosječno mjesečno prolazi do tridesetak osoba s invaliditetom i članova obitelji u okviru individualnog savjetovanja. Grupni rad odvija se dva puta mjesečno, a grupa broji do deset stalnih članova (članovi obitelji).

Savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja

Svjedoci smo sve većeg broja registriranih slučajeva nasilja u obitelji, koji negativno utječu na cjelokupnu obitelj, a onda i na cijelo društvo. Žrtve nasilja u obitelji u velikoj većini slučajeva su žene i djeca, a tek zatim starije osobe u obitelji ili muškarac kao ženin partner. Stoga je savjetovališta mjesto gdje se pružaju usluge svim članovima obitelji. Iz suradnje s uredima socijalne skrbi proizašla je velika potreba za savjetovanjem žrtava obiteljskog nasilja te je Grad Zagreb u rujnu 2005. otvorio Savjetovališta u prostoru Doma zdravlja Istok, lokacija Sesvete, Ninska 10.

Pri Savjetovalištu se pruža individualno psihosocijalno, internet, telefonsko, pravno savjetovanje, grupni rad i osnaživanje žrtava nasilja. Savjetovališta radi dva puta tjedno, srijedom i petkom od 16:30 do 19:00 sati. Savjete pružaju psiholog, dva socijalna radnika, socijalni pedagog za poremećaje u ponašanju i pravnik.

U Savjetovalištu je opremljena i tzv. »dječja soba« gdje borave djeca u dobi 3 – 12 godina koju sa sobom dovedu žene koje trebaju uslugu savjetovanja. Na taj način se klijenticama olakšao i učinio sigurnijim osobni dolazak u Savjetovališta jer nisu prisiljene tražiti pomoć susjeda ili rodbine radi čuvanja djeteta.

Kroz tri mjeseca rada u Savjetovalište na savjetovanje u prosjeku dođe četrdesetak klijenata, a telefonski se odradi osamdesetak savjetovanja.

Savjetovalište za korisnike socijalne zaštite

Savjetovalište je namijenjeno svim članovima zajednice: djeci, mladima, roditeljima ili starijim osobama. Rad je prvenstveno usmjeren na korisnike pomoći socijalne skrbi, znači osobe slabijeg materijalnog stanja, koji su u evidenciji Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, kao i Ustanove »Dobri dom« Grada Zagreba.

Naime, obitelji koje su u sustavu socijalnog zbrinjavanja prvenstveno su usmjerene na zadovoljavanje osnovnih životnih potreba i pitanja egzistencije. Problemi kao: nezaposlenost, neadekvatni uvjeti stanovanja, nedovoljno materijalnih sredstava potiskuju druge važne obiteljske probleme i nerijetko dovode do: poremećaja komunikacije, nesuglasica, pa i sukoba unutar obitelji, ali i razvoda braka. Roditelji nisu u stanju samostalno prepoznati potrebe svoje djece, detektirati poteškoće koje nastaju, niti kvalitetno rješavati probleme koji javljaju.

Pravovremeno detektiranje pojedinih problema, zdravstveno prosvjeđivanje, pomoć u socijalnom funkcioniranju, općenito prevencija, ključni su u stvaranju zdravog, društvu korisnog i prilagođenog pojedinca.

Savjetovalište je započelo s radom u 2006. te se u njemu kontinuirano četiri puta tjedno u terminima od ponedjeljka do petka provodi telefonsko i individualno savjetovanje od strane socijalnog radnika, socijalnog pedagoga, pravnika i liječnika. Savjetovalište djeluje na lokaciji Nova cesta 1, u prostorijama Grada Zagreba, Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje. Klijenti imaju mogućnost dolaska na individualni savjetodavni rad ili

telefonsko savjetovanje. Mjesečno se kroz rad Savjetovališta odradi tridesetak individualnih i telefonskih savjetovanja.

Novčana pomoć korisnicima iznosa namijenjenog za osobne potrebe (džeparca)

Pravo na ovu pomoć ostvaruju korisnici doma za starije i nemoćne osobe čiji je osnivač Grad Zagreb, a kojima je pravo na iznos namijenjen za osobne potrebe (džeparac) utvrđeno rješenjem centra za socijalnu skrb.

Podatak o broju korisnika za mjesec rujan 2006. iznosi 483 korisnika.

Ostali poslovi socijalne skrbi koji su u nadležnosti Ureda

Uz navedene pomoći koje su utvrđene Odlukom o vrstama pomoći socijalne skrbi Grada Zagreba, Ured provodi i slijedeće poslove:

Pravo na pomoć za ogrjev

Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, korisnicima prava na pomoć za podmirivanje troškova stanovanja, a koji se griju na drva može, jednom godišnje, osigurati 3m² drva ili može odobriti novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi Grad Zagreb.

Broj korisnika u 2005. bio je 842 korisnika.

Zdravstvena zaštita neosiguranim osobama

U Republici Hrvatskoj zdravstveno osiguranje je obvezno i dobrovoljno. Obvezno zdravstveno osiguranje utvrđeno je Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (*Narodne novine* 85/2006.).

Osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici

Hrvatskoj koje su nesposobne za samostalan život i rad i nemaju sredstava za uzdržavanje, imaju pravo na obvezno zdravstveno osiguranje kao osigurane osobe osnovom rješenja koje donosi Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi.

Nesposobnom za samostalan život i rad smatra se:

- osoba koja je navršila 60 (žena), odnosno 65 (muškarac) godina života
- osoba lišena poslovne sposobnosti
- nezaposlena žena za vrijeme trudnoće i 6 mjeseci nakon poroda, a ako se radi o samohranom ocu u trajanju od 6 mjeseci od rođenja djeteta,
- osoba čiju je potpunu nesposobnost za rad i privređivanje utvrdilo nalazom i mišljenjem tijelo vještačenja u postupku za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi ili drugo nadležno tijelo vještačenja prema posebnim propisima
- osoba ovisnik o opojnim drogama, alkoholu ili drugim ovisnostima koja je podvrgnuta odvikavanju u zdravstvenoj ustanovi ili uključena u provedbu posebnih mjera pomoći ovisniku o opojnim drogama u terapijskoj zajednici ili drugim organiziranim oblicima pomoći ovisnicima za sve vrijeme dok te okolnosti traju
- osoba koja je ostvarila pravo na skrb izvan vlastite obitelji na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb.

Ako Ured u postupku ocijeni da je neophodno utvrđivati potpunu nesposobnost za rad i privređivanje zdravstveno neosigurane osobe, uputit će putem Centra za socijalnu skrb Zagreb nadležnom tijelu vještačenja iz socijalne skrbi.

Osobom koja nema sredstava za uzdržavanje smatra se ona osoba čiji ostvareni prihod po članu njezine obitelji, za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je podnijet zahtjev za ostvarivanje zdravstvene zaštite,

nije bio veći od 100% osnovice za socijalna davanja propisane člankom 16. Zakona o socijalnoj skrbi.

Stanje u rujnu 2006. bilo je 3 410 korisnika.

Ukop po minimalnom socijalnom standardu

U isto se ubraja:

- prijevoz umrlih osoba niskog socijalnog statusa (beskućnika ili slično), po nalogu Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje od mjesta smrti do mjesta ukopa
- opremanje minimalnom pogrebnom opremom umrlih osoba

Pod opremanje minimalnom pogrebnom opremom smatra se opremanje pogrebnom opremom za kremiranje.

Sve osobe za koje se vodi postupak na gore navedeni način, ukapaju se u zajedničku grobnicu na Mirogoju koja je napravljena 2001. godine.

Tijekom 2006. godine bilo je 20 korisnika.

Socijalni stanovi

Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba donijelo je Pravilnik o najmu stanova (*Službeni glasnik Grada Zagreba* 7/1998., 6/2001. i 10/20003.) kojim se propisuju uvjeti, postupak i mjerila za davanje u najam stanova u vlasništvu Grada Zagreba.

Ovim Pravilnikom Gradskom uredu za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, stavlja se u nadležnost izdavanje mišljenja za davanje stanova u najam izvan liste reda prvenstva.

Ustanova »Dobri dom«

Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba od 12. veljače 2004. godine, osnovana je Ustanova »Dobri dom« Grada Za-

greba, koja za Grad Zagreb pruža usluge provođenja sljedećih vrsta pomoći koje ne uključuju smještaj, a to su: prehrana u pučkim kuhinjama, pomoć u naravi obiteljima s troje i više djece, pomoć djeci u mliječnoj hrani i dostava obroka u kuću.

PROGRAM SOCIJALNE POLITIKE GRADA ZAGREBA (od 2004. do 2007.)

Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje izradio je prijedlog Programa socijalne politike za razdoblje od 2004. do 2007., koji je prihvaćen na sjednici Gradske skupštine Grada Zagreba 22. prosinca 2003. Predstavlja cjeloviti sustav mjera i aktivnosti za opće poboljšanje uvjeta života svih, a osobito najsiromašnijih i socijalno isključenih građana Grada Zagreba.

Programom socijalne politike utvrđene su i nove mjere koje su usmjerene na najugroženije skupine.

- I. Organiziranje javnih radova za nezaposlene osobe na područjima niskoga društvenog i komunalnog standarda.
- II. Poticanje zapošljavanja kroz program »S faksa na posao«.
- III. Mjere usmjerene na izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom.
- IV. Besplatni pregledi za beskućnike Grada Zagreba (izvršena je snimka stanja s obzirom na broj i strukturu beskućnika na području Grada Zagreba).
- V. Skrb za građane romske nacionalnosti.
- VI. Besplatne školske knjige i udžbenici za sve učenike osnovnih škola Grada Zagreba.
- VII. Odluka o pomoći za opremu novorođenog djeteta.

CIVILNO DRUŠTVO

Navedene mjere pokazatelj su kako lokalna zajednica djeluje i skrbi za najugroženije građane. No, učinkovitost svih

mjera, te postizanje cilja, a to je smanjivanje siromaštva, ne bi bilo moguće bez uzajamne suradnje uprave i civilnog sektora, ponajviše na području socijalne skrbi. U tom smislu, kako se navodi i u samom Programu borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, uloga civilnog društva nezaobilazna je kao dobrodošao nadopunjujući partner. Grad Zagreb pruža materijalnu, stručnu i prostornu potporu organizacijama civilnog društva koje djeluju u korist socijalno depriviranih i isključenih društvenih skupina. Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje kontinuirano niz godina, a temeljem Odluke o mjerilima za ostvarivanje financijske potpore za zdravstvene, socijalne i humanitarne programe ili projekte od interesa za Grad Zagreb (*Službeni glasnik Grada Zagreba* 16/2002. i 17/2003.) (su)financira programe i projekte udruga od kojih je godišnje njih oko 30% usmjerenih ka socijalno depriviranim i isključenim društvenim skupinama.

ZAKLJUČAK

Siromaštvo je trajan, rastući i teško iskorjenjiv problem, te se njegovu rješavanju i ublažavanju mora pristupiti s više strana i više područja. Vladin Program borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti prihvaćen je od strane bivše Vlade RH, no danas pet godine kasnije, velik broj institucija je transformiran, neke su čak prestale funkcionirati, te se postavlja pitanje tko obavlja njihova zaduženja i ispunjava njihov cilj. Unatoč tome, Grad Zagreb najveći dio svojih mjera i akcija usmjerava ublažavanju i reduciranju siromaštva, ali naglasak sve više stavlja i na prevenciju nastanka i širenja svih socijalnih problema.

Siromaštvo i socijalna isključenost naših sugrađana, činjenica je koja se može ublažavati i rješavati sustavnim mjerama društva, ali i pozitivnim odnosom i angažmanom svakog od nas pojedinačno.

LITERATURA

Odluka o mjerilima za ostvarivanje financijske potpore za zdravstvene, socijalne i humanitarne programe ili projekte od interesa za Grad Zagreb. *Službeni glasnik Grada Zagreba* 16/2002. i 17/2003.

Odluka o osnovici za ostvarivanje prava na osnovi socijalne skrbi. *Narodne novine* 21/2001.

Odluka o vrstama pomoći socijalne skrbi Grada Zagreba. *Službeni glasnik* 11/2003. - pročišćeni tekst i 22/2004.

Pravilnik o najmu stanova. *Službeni glasnik Grada Zagreba* 7/1998., 6/2001. i 10/2003.

Program borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Vlade Republike Hrvatske, kolovoz 2002.

Program socijalne politike Grada Zagreba u razdoblju od 2004. do 2007. *Službeni glasnik Grada Zagreba* 23/2003.

Ustav Republike Hrvatske. *Narodne novine* 41/2001. – pročišćeni tekst 55/2001.

Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju. *Narodne novine* 85/2006.

Zakon o socijalnoj skrbi. *Narodne novine* 73/1997., 27/2001., 59/2001., 82/2001., 103/2003. i 44/2006.

Privedile:
Višnja Fortuna i
Romana Galić